

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

34. An etiam in altari jam ab alio exstructo possit in abstracto fundari nova capellania, & in ea ratione hujus foundationis seu dotationis reservari patronatus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

Barb. *ibid.* Tertiò: si unus materiam ad construendam Ecclesiam, alter gratis operas ponit, ut faber, aut solvit ponenti, ambo erunt patroni, si de hoc cum auctoritate Episcopi convenerint, alius non; sed erit solus ille, qui materiam posuit. Barb. *ibid.* pag. 109. num. 2. Quartò: si laicus Capellam in ecclesia construat, vel dotet, non acquiritur illi soli juspatr. sed simul Ecclesie; quia Ecclesia fundum dat seu concedit juxta Bassam *cit.* pag. 110. citantem pro hoc Abb. in c. ad audientiam. de Eccles. adif. & Sylv. v. juspatr. n. 2. Garc. p. 5. c. 9. n. 40. Secus esset, si faciens Capellam in Ecclesia, solveret aliquid Ecclesie pro fundo; tunc enim Ecclesia dici non posset ponere fundum; cum illi solvatur pretium pro illo. Garc. *ibid.* n. 42. citans Gonz. gl. 10. num. 15. Nihilominus de consuetudine, ut Card. Luca *loc. cit.* num. 15. Garc. num. 41. Roch. q. 7. v. dotavit. &c. denegatur hoc jus ipsimet Ecclesie etiam gratis alicui privato solum & situm concedenti; quia non per hoc efficitur compatrona, nisi aliter caveatur.

Questio 32. An etiam ex fidei commissio fidei commissarius acquiratur juspatr.

Respondeo affirmative; non enim iis solum conceditur reservari jus hoc, à quibus liberalitus in ecclesiam diffuit, sed etiam iis, qui quasi ex fidei commissio ejus liberalitatis actum consumerent & effectuarent. Quod pariter habet in se juris rationem; quippe ex fidei commissio manumittendi libertus fit, non roganti, juxta §. qui autem. de instit. de sing. reb. per fidei commiss. relic. Lott. l. 2. q. 3. n. 16. & 17.

Questio 33. An igitur ex predictis causis acquiratur juspatr. in Ecclesia regulari?

Respondeo: non acquiri illud in ordine ad effectum juris presentandi, vel nominandi prælatum illius, aut alium superiorem in ea absque privilegio Apostolico in limine foundationis & dotationis. Corrad. *pr. benef. l. 4. c. 4. num. 30. & 37.* Card. de Luc. *loc. cit.* n. 24. Castrop. *cit.* p. 2. n. 4. Lott. l. 2. q. 6. n. 65. quia in tali ecclesia prælatus debet eligi, non presentari. c. 1. de Elect. Unde jam vi solius consuetudinis, etiam immemorialis patronus laicus nequit acquirere jus presentandi prælatum, seu Rectorem in ecclesia conventuali (sumitur hic ecclesia conventualis larè præterquam quæ ecclesia collegiata, sive regulari, cum aliàs strictè ac propriè solè ecclesie Religiosorum appellentur conventuales, quæ habent conventum regularem. Pirh. *h. t.* n. 34.) absque concessione Papæ; quod ipsum tamen patrono ecclesiastico concedere potest Episcopus juxta Pirh. *loc. cit.* sed & patronus, etiam laicus potest in fundatione per pactum seu conditionem appositam cum auctoritate & consensu episcopi, seu acceptatione ecclesie reservare sibi jus nominandi, seu presentandi prælatum, etiam in ecclesia conventuali secundum Pirh. qui pro hoc citat Barb. in c. nobis. h. t. Acquiritur autem in dicta ecclesia juspatr. quò ad iura honorifica, aliàsque patronales præminentias; Item quò ad jus presentandi in ecclesiis inferioribus ei annexis; cum sola prohibitio cadat in ecclesia conventuali. Card. Luc. *loc. cit.* Lott. n. 66. Uti & reservari & acquiri potest patronatus in beneficiis intra illam existentibus ex eorum dotatione. Corrad. *loc. cit.*

Questio 34. An igitur etiam in altari jam ab alio extructo possit in abstracto fundari nova Capellania, & in ea ratione hujus fundationis, seu dotationis reservari patronatus.

Respondeo affirmative. Barb. *loc. cit.* n. 37. citans Lamb. l. 1. p. 1. q. 5. a. 15. Roch. v. dotavit. nu. 1. juxta decif. Rota, in Gerund. jurispatr. 22. April. 1622.

Questio 35. Num acquiratur juspatr. ei, qui fundavit, vel construxit, vel dotavit, dum is expressè illud sibi non reservavit in fundatione, dotatione; sive non dixit, se velle esse patronum, seu eà intentione se fundare, dotare, &c.

Respondeo affirmative: Castrop. *cit.* p. 2. num. 4. Card. de Luca, *loc. cit.* nu. 17. Garc. p. 5. c. 9. n. 62. Corrad. *loc. cit.* n. 29. dicens esse conclusionem receptissimam. Lott. l. 2. q. 7. num. 4. dicens esse verissimam, ac citans Lamb. l. 1. q. 2. a. 4. n. 1. Azor. p. 2. c. 19. q. 9. Roch. de juspatr. v. Ecclesiam fundavit. n. 12. pluresque alios, & plures Rotæ decif. contra Paulum de Citadinis in tr. de juspatr. p. 3. causa 2. n. 13. non enim est ad hoc necessaria reservatio expressa illius, sed sufficit tacita; cum ministerio juris, seu ipso jure quærat illi patronatus. Lott. & Castrop. *l. cit.* juxta c. nobis. h. t. Nisi tamen ipse fundator aut dotator expressè id remisisset (sicuti fundans ecclesiam potest illud in totum, vel pro parte remittere, & limitatè illud inducere in præjudicium hæredum vel descendantium. c. 1. h. t. in 6. Garc. *loc. cit.* num. 63. citans Lamb. l. 1. q. 2. a. 4. Roch. &c.) aut si non fecisset; in eo tamen verisimur casu, in quo non posset præsumi ab eo reservatum. Corrad. *cit.* num. 29. C. de Luc. *cit.* n. 17. Qualis præsumptio inter alias vehementior est, si statim à primæva beneficii erectione fundator passus sit beneficium provideri sine aliqua sui presentatione. Lott. *cit.* q. 7. num. 11. Lamb. *cit.* a. 4. n. 19. Uti e contra, si mox ab erectione beneficii episcopus non nisi ad ejus presentationem providerit, satis intelligitur per hoc declarata voluntas fundatoris, sibi tale jus reservandi, etiam de consensu episcopi; observantia siquidem illico subsequuta bene indicat, quid gestum juxta l. fide interpretatione. ff. de ll. Lott. *l. cit.* Sumiturque etiam conjectura satis manifesta ex verbis fundatoris: si nimirum professus fuisset in ipsomet actu, moveri se intentu elemosynæ aut spei retributionis æternæ; cum cause istæ videantur directè adversari animo acquirendi patronatum. Lott. n. 12. citans Cresc. de jurep. decif. 1. n. 3. & Rotam decif. 564. p. 4. recent. n. 7. ac dicens, in eo casu cessare omnem controversiam. Insufficiens tamen videtur ratio præsumendi, fundatorem noluisse hoc jus sibi reservare, quòd generosioris & liberalioris animi erga Deum, majorisque sit meriti, fundare aut dotare ecclesiam, relicta ecclesie in libertate sua, nullo sibi reservato patronatu, & absque omni etiam nominis proprii vel armorum sive insigniù apollitione juxta exemplum Constantini M. qui, ut Baron. *ad an. 324. n. 116.* nulli in tot celebribus roto ferè orbe à te erectis basilicis & memoriis sui nominis memoratè titulū inculpasse reperitur. De cetero in dubio ceterum fundator sibi reservasse patronatū hac validà urgente conjecturà ductà ab eo, quòd comuniter & ut plurimum sic fieri est consuetum. Lott. *cit.* *quest.* 7. num. 6. citans Decianum.